

DOZVALD JÁNOS
PARAFRÁZISAI:

SZÉCHENYI, A FOTÓRÓL

FÉSZEK GALÉRIA

1073 BUDAPEST, KERTÉSZ U. 36.

2016.11.02. - 2016.11.06.

2016. 11. 02. 18 ÓRAKOR KÖZREMŰKÖDIK MOLNÁR ÉVA

MEGTEKINTHETŐ NAPONTA 14 ÉS 19 ÓRA KÖZÖTT

PARAFRÁZISOK - SZÉCHENYI ISTVÁN A FOTÓRÓL

Valahányszor beleolvasok Széchenyi István írásaiba, megragad példázatos gondolatvezetésének szintetizáló ereje. A 19. század eleji magyar valóságképben tévedhetetlenül kitapintotta a jövőképes magyar identitás akkor még jelöletlen sarokpontjait. Ma ezeket a pontokat kultúránk büszkeségre okot adó, maradandó objektumai jelölik.

Széchenyi reformer volt, s a nemesi kiváltságok védelmében szerzett tudását, a világban körültekintő tapasztalásait, okos idegen példákra kihegyezett figyelmét, miképpen nemzeti identitásunk erősítése iránti felelősségtudatát is maradéktalanul Magyarország jobbításáért szentelte.

A *nemzet* és *nemzeti* szavak múltunkba visszatekintő, üdvösséget szomjazó hangoztatásának ma már anakronisztikus színezetet kölcsönöznek az emberiség és benne a magyarság megváltozott viszonyai és lehetőségei. Bár múltban gyökerező nemzeti vonásaink váltig legfontosabb identitás-értékeink maradtak, ezen vonások és értékek védelmezése jövőképes stratégiának önmagában már kevés.

Széchenyi ma nem csupán ostorozná jövőnk iránti vakságunkat és politikai belmarakodásaink miatti szétszórtságunkat, hanem látná is, mik azok a nemzeti önáltatástól és a demokrácia kétes maszlagától egyaránt mentes nagy tettek, melyek által a Magyar egységben maradhat és versenyképes maradhat a világ változásai közepette.

Mivel többem nincs, eme fotográfia iránti elkötelezettségben fogant, tréfás és formajátékos parafrázis csokorral hívom szemetek elé a 225 éve született „legnagyobb magyar” ízes nyelvezetét. Zömében a magyar nyelvről írott, a Világban 1831-ben közzétett gondolatait találtam parafrazeálásra leginkább alkalmasnak, mert bármi tárgyba forgatjuk is át ennek gondolatmenetét, kritikája és példázatai, valamint egyszerre értelmileg nyitott és ragaszkodó érvelései változatlan erővel hatnak a tematikára.

„Az az ész mennyei emelkedésre soha sem gyúl, melyet előítéletek penésze és szokások rabláncra tart fogva. A világon minden csak a szabadság örömeérzésében fejt ki magát egész tökéletességre.”

Miként magam teszem, fogadja más is önvizsgáló készséggel e szavakat!
D.J.

D-Vektor ábreszti a pergamen tekercset a Széchenyi téren

Köszönöm a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának segítő készségét.

„A magyar szó még nem magyar érzés, az ember, mert magyar, még nem erényes ember, és a hazafiság köntösében járó még korántsem hazafi. S hány ily külömböz dolgozik a haza meggyilkolásán, ki, mert éppen nincs más tulajdona, és a vak hég által mégis felhőkbe emeltetik, azok hazafiságát is gyanússá teszi, homályba állítja, sőt ellenük antipathiát és gyűlöletet gerjeszt, kik szeplőtlen kebellet, minden efféle undok salaktól menten, a honszeretet legtisztább szellemében kapcsolvák vérünkhöz.”

(elnöki megnyitó beszéd a Magyar Tudományos Akadémia 1842. november 27-i díszülésén)

A magyar téma még nem magyar érzés, az ember, mert magyar, még nem erényes ember, és a hazafiság köntösében fotografáló még korántsem hazafi.

S hány ily külömböz dolgozik a fotóművészet meggyilkolásán, ki, mert éppen nincs más tulajdona, és a vak hég által mégis felhőkbe emeltetik, azok hazafiságát is gyanússá teszi, homályba állítja, sőt ellenük antipathiát és gyűlöletet gerjeszt, kik szeplőtlen kebellet, minden efféle undok salaktól menten, a honszeretet legtisztább szellemében kapcsolvák vérünkhöz.

*„Sokat kell tanulnia az embernek ahhoz,
hogyan megtudhassa, milyen keveset is tud.”*

*„A legcifrább szavaknak sincs hitele ott,
hol tények bizonyítanak ellenkezőt.”*

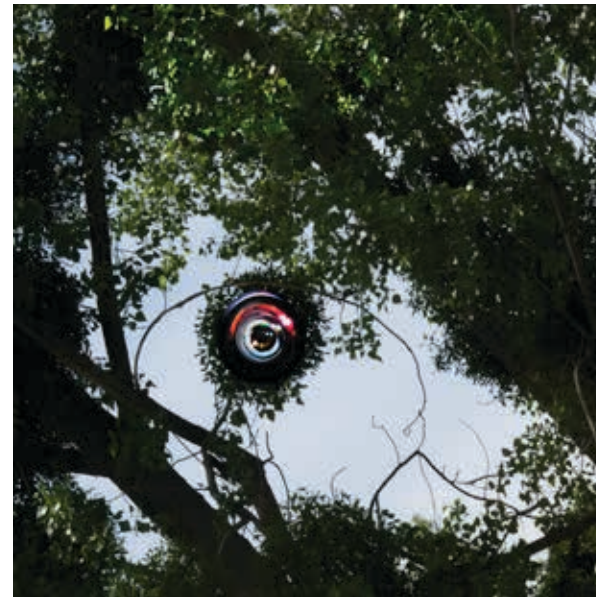
*(Interneten, a forrás megjelölése nélkül terjedő,
Széchenyi Istvánnak tulajdonított mondások)
* illetve: döblingi kéziratok 1858. november 6.*

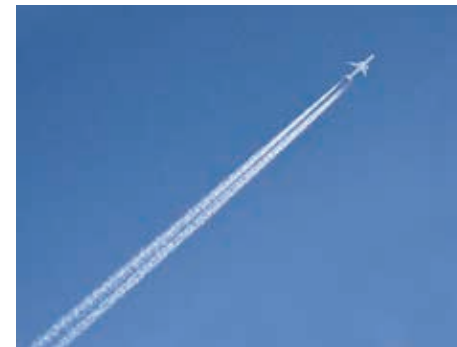
Sokat kell mutatnia a fényképésznek ahhoz,
hogyan megtudhassuk, milyen keveset is tud.

A legcifrább szavaknak sincs hitelük ott,
hol fényképek bizonyítanak ellenkezőt.

(Világ - Végszó)

Nem arrul kell annyira aggódnunk: mit tartanak
fotográfiáink felől, mint inkább, mik vagyunk.
A belbecs a legelső, s aztán jó a jó kép, mely a
belbecsnek habár késő, de bizonyos követője s kö-
vetkezőse.

„...tagadhatja-e valaki, kiváltképp, ha élete tava-
szát átélte már, s ingadozó vágyai valamelyest hatá-
rozottságot nyertek már, hogy semmi olyan kellemes
malaszttal egész létét nem tölti el, semmi őt annyi
varázssal szinte saját magán túl nem ragadja, mint
midőn... Correggióval így kiálthat fel: „anche io sono
pittore!”

(Világ - Szerencsétlen ideák)

Széchenyi István tintatartója

Tagadhatja-e valaki, kiváltképp, ha élete tava-
szát átélte már, s ingadozó vágyai valamelyest ha-
tározottságot nyertek, hogy semmi olyan kellemes
malaszttal egész létét nem tölti el, semmi őt annyi
varázssal szinte saját magán túl nem ragadja, mint
midőn ... Lollobrigidával így kiálthat fel: „anche
io sono fotografo!”

„Több van bennünk, sokkal több, mint amennyit szóval ábrázolni tudunk, s azon arányban, amelyben lelkiünk – nemes érzéseink, tudományaink és erényeink által – mindinkább tágul és nagyobbodik, abban az arányban némulunk el, s hallgatunk végül, ha nyelvünk kicsinosítva, gyarapítva és gazdagítva nincs.

S miként sok esetben az ok következmény is, s a következmény megint okokat szül, szintúgy nő a lélek a szó, és a szó a lélek által.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

gondom tudni, ~~mi~~ valaha mik voltak
 / & idővel mik lettekünk s' mik
 lettünk. A múlt ~~is~~ elcsúszott halál
 memóriából, a förendőnek urai ragyog
 & He but baglódjunk ^{azt} hiátaraló
 reminiscenciákkal. ☐ Sokan azt gondolják
 'jék' magyar Ország - volt - én
 azt szeretem hinni, lesz! - Én
~~mondhatok~~ ^{Magyar}

Több van bennünk, sokkal több, mint amennyit fotóval ábrázolni tudunk, s azon arányban, amelyben tehetségünk – fényképezőgépeink, tudományaink és szoftvereink által – mindinkább tágul és nagyobbodik, abban az arányban némulunk el, s hallgatunk végül, ha fotográfiánk kicsinosítva, installálva és bemutatva nincs.

S miként sok esetben az ok következmény is, s a következmény megint okokat szül, szintúgy gazdagodik a tehetség, a felszereltség és az elmélet a fotografálás, miként a fotografálás a tehetség, felszereltség és elmélet által.

„Azon ifjú, aki nem romlott keblében, az első szerelem édes kínjait érzi, s az által válik nemesebbé. De ugyan ki tudja-e szóval csak a század részét is ejteni annak, amit öröm- és fájdalom-szaggatta mellében tapasztal? S vajon a legfenköltebb-költő és a legvalódibb bölcs, akinek a szó és a nyelv a legnagyobb hatalmában áll, tudja-e csak félig tökéletesen is kifejezni azt, ami néha lelkén villan keresztül, vagy abban mélyen, de világosan fekszik? S csak egy szép tavaszi hajnal, egy őszi nap-alkonyat, egy kies vidék nem foglalják-e úgyannyira egész létünket el, hogy szívünk áradtában, csak némán szívjuk a lelkünkkel rokon természet bájörömeit!”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Azon ifjú, aki nem romlott keblében, az első kattintás édes kínjait érzi, s az által válik nemesebbé.

De ugyan ki tudja-e fotóval csak a század részét is fejteni annak, amit öröm- és fájdalom-szaggatta mellében tapasztal?

S vajon a legfenköltebb költő és a legvalódibb bölcs, akinek a szó és a nyelv a legnagyobb hatalmában áll, tudja-e csak félig tökéletesen is kifejezni azt, ami néha egy fotón villan keresztül, vagy abban mélyen, de világosan fekszik?

S csak egy szép tavaszi hajnal, egy őszi nap-alkonyat, egy kies vidék nem foglalják-e úgyannyira egész tekercs filmünket el, hogy szívünk áradtában, csak némán kattintgatunk, s így szívjuk a lelkünkkel rokon természet bájörömeit!

„...az embereknek szerfelett nagy száma össze szokta zavarni, vagy egyenesen felcserélni a dolgok valódi mibenlétét, ...sokszor nem cselekszik józanabbul, mint ha valaki kérdené, vagy analizálni akarná, hogy vajon mi jobb: „a fácánhús-e, vagy a széles ágy, mi hasznosabb: „a széna-e, vagy a vas, mi szebb: „az arab ló-e, vagy az angolkert, stb.”. Az ideáknak ilyen felcserélése pedig nem egyébből ered, hanem hogy a dolgok valódi és belső becsét, hasznát, szépségét, szóval: mibenlétét nem szoktuk tökéletesen és legmélyebb velejükig keresztül nézni. Ennélfogva látunk sokakat kis dolgok körül heveskedni és állhatatoskodni, nagy dolgokhoz pedig hidegen járulni és mellettük elaludni.”

(Világ - A gazda és hazafi)

A fotósoknak szerfelett nagy száma össze szokta zavarni, vagy egyenesen felcserélni a téma valódi mibenlétét,

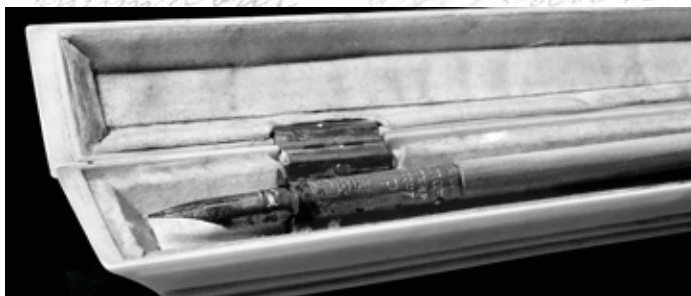
...sokszor nem cselekszik józanabbul, mint ha eldönteni akarná, hogy vajon mi jobb témául: „a fácánhús-e, vagy a széles ágy, a széna-e, vagy a virág, az arab ló-e, vagy az angolkert, stb.”

Az ideáknak ilyen felcserélése pedig nem egyébből ered, hanem hogy a fotók valódi és belső becsét, hasznát, szépségét, szóval: mibenlétét nem szoktuk tökéletesen és legmélyebb velejükig keresztül nézni.

Ennélfogva látunk sokakat kis témák körül heveskedni és állhatatoskodni, nagy témákhoz pedig hidegen járulni és mellettük elaludni.

„A szó tehát csak felszínes tolmácsa lelki érzéseinknek, szintúgy, mint a festő a természetnek csupán külső vonásait rajzolja szemeink elé. S valamint ez, habár a legügyesebb is, messze elmarad a természet dics-csodái mögött, s színei azokéhoz képest csak holtak. Ugyanígy nem teheti ki a legtökéletesebb nyelv, a legékesebb szózat, a legédesebb zengedelmű ajak és a legbájosabb előadási tulajdonság is oly világosan, oly elhatározottsággal és renddel mindazt, ami az ember legbelsőjében rejtőzik!”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Széchenyi
döblingi
utolsó
éveiben
használt
írótolla
koporsó
alakú
tolltartóban

A fotó tehát csak felszínes tolmácsa lelki érzéseinknek, szintúgy, mint a festő a természetnek csupán külső vonásait rajzolja szemeink elé. S valamint ez, habár a legügyesebb is, messze elmarad a természet dics-csodái mögött, s színei azokéhoz képest csak holtak.

Ugyanígy nem teheti ki a legtökéletesebb fotó, a legékesebb sorozat, a legédesebb zengedelmű portfólió és a legbájosabb installálási tulajdonság is oly világosan, oly elhatározottsággal és renddel mindazt, ami az ember legbelsőjében rejtőzik!

„A bölcselkedés és a költészet legjelesebb remekei szinte érthetetlen tárgyak a közönség előtt, a legfenköltebb írók olyan homályosak, hogy azok fenségét és mélységét a velük rokon keblűeken kívül alig értheti és érheti el egyéb. S mennél üresebb a fő, s kisebb a lélek, annál nagyobb az önelőadásbeli megalégedés, mennyél gazdagabb és tágasabb ellenben amaz, annyival bizonyosabb – ha szabad úgy mondani – azon Vergilius-i vágy, aki remekműveit, bár belsejének önérzete szerint mégis oly gyengének tartott rajzait, elégettetni kívánta.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

A bölcselkedés és a költészet legjelesebb remekei szinte érthetetlen tárgyak a közönség előtt, a legkortársabb fotográfusok olyan homályosak, hogy azok felszínességét és mélységét a velük rokon keblűeken kívül alig értheti és érheti el egyéb. S mennél üresebb a fő és a fotó, annál nagyobb az önelőadásbeli megalégedés, s mennyél gazdagabb és tágasabb ellenben amaz, annyival bizonyosabb – ha szabad úgy mondani – azon TóthIstváni vágy, aki remekműveit, bár belsejének önérzete szerint mégis oly feláldozhatónak tartott negatívjait, elégettetni kívánta.

„Népek kormányaikkal való diszharmóniáját harmóniába hozni mindig nehéz, még akkor is, ha a vezetők és a vezetettek – amennyire lehet – világosan látnak. Ha azonban a népek rövidlátással vannak megverve, a hatalmon lévők pedig egyenesen vakok, akkor a harmónia megteremtése némiképp bizony meghaladja az emberi erőt, s ilyenkor dönt a véletlen, a világszellem, a magasabb fény, a fátum, az Isten.”

(Diszharmónia és vakság)

Képek formákkal való diszharmóniáját harmóniába hozni mindig nehéz, még akkor is, ha a szenzorok és az általuk megvezetettek – amennyire lehet – világosan látnak. Ha azonban a népek amatőr látással vannak megverve, a hatalmon lévők pedig egyenesen vakok, akkor a harmónia megteremtése némiképp bizony meghaladja az emberi erőt, s ilyenkor dönt a pixelszám, a magasabb fényerő, a HDMI kimenet, a képstabilizátor, a Giclée print, a Dibond kasírozás s az Isten se tudja hány egyéb vívmány és lelemény.

„A lélek tökéletességét azonban belbecsre éppen nem, külbecsre és hatásra pedig csak kevésbé nagyobbítja az előadás, az írásmód, s így a valódi érdemet nem az határozza el, hogy ki miként szólt, miként írt, hanem az, hogy mit szólt, s mit írt, kivált pedig, hogy hogyan élt és mit cselekedett.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

A képi látás tökéletességét azonban belbecsre éppen nem, külbecsre és hatásra pedig csak kevésbé nagyobbítja a képfeldolgozás, az installálás mód, s így a valódi érdemet nem az határozza el, hogy ki miként nagyított, miként kasírozott, hanem az, hogy mit nagyított, s mit kasírozott, kivált pedig legkevésbé, hogy hogyan állított élességet és mennyit exponált.

gondom tudni 'valaha mik volt' & idővel mik lehetünk 's' mik
 & idővel mik lehetünk 's' mik ^{terpünk}. A Mult ^{elcsesett} ^{hatal}
^{terpünk}. A Mult ^{elcsesett} ^{hatal} ^{munkból}, a ^{rendőnek} ^{urái} ^{ragy}
^{munkból}, a ^{rendőnek} ^{urái} ^{ragy} & ^{He} ^{but} ^{baglójunk} ^{hiátarato}
 & ^{He} ^{but} ^{baglójunk} ^{hiátarato} ^{reminiscentiákkal}. Sökan ^{ajt} ^{göi}
^{reminiscentiákkal}. Sökan ^{ajt} ^{göi} ^{ják} 'magyar Ország - rolt - én
 'jék 'magyar Ország - rolt - én ^{ajt} ^{szeretem} ^{hinni}, ^{terh}! - ^{En}
^{modulok} ^{tá} ^{Magyar}

„S ebben áll a szó, vagy a nyelv filozófiája, s nem egy „-nak”, vagy egy „-nek” kiküszöbölésében, egy „y”, vagy „j,o”, vagy „u”, s több ilyen kéreg-pótlék heves pártoltában. S valóban nem azon szánakozást gerjesztő kofaságokban, amelyeknél fogva a hazafiak feledvén azt, hogy gyenge hazájuknak mennyire szükséges az egyezés, a nagy tárgy mellett hidegen állnak, midőn vak tüzükből egy betűért, egy kiejtésért, egy szoros grammatikai – és talán szennyes szobatudós-gondolta – rendszabályért egymás életét tehetségük szerint megkeserítik.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

S ebben áll a fotó, vagy vizuális kifejezési nyelv filozófiája, s nem azon szánakozást gerjesztő kofaságokban, amelyeknél fogva a fotográfusok feledvén azt, hogy gyenge szövetségüknek mennyire szükséges az egyezés, a nagy témák mellett hidegen állnak, midőn vak tüzükből egy divatért, egy kiállításért, egy szoros esztétikai – és talán szennyes szobatudós-gondolta – rendszabályért egymás életét tehetségük szerint megkeserítik.

„Minden hasztalan szó időölés, minden olyan írás pedig, melynek célja nem az ember-javítás, s nem az emberiség jobb-léte, előbb-utóbb felébreszti a Nemezist. S ha egy felsőbb hatalomnak, amely a dolgok valódiságát tisztábban látva, mint mi, ítélete alá tétetnék mindazon számtalan könyv, amely csak azon időtől fogva került megírásra, amennyire a mi évraszaink visszahatnak, vajon nem azon munkáknak nyújtaná-e a pályadíjat, amelyekben több a tiszta filozófia, mint a hibátlan filológia, több a javítási kívánság, mint a tetszelgési vágy, több az emberiesség, mint a felhőkben evezés! S vajon nem állna-e egy halhatatlan bíró előtt sok, a mi ítéleteink szerinti remekmű sötétben, midőn talán Epiktétosz, Franklin, Penn közhasznú munkái mindig zöldellő repkénnyel koronáztatnának meg!”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Minden hasztalan kattintás időölés, minden olyan kritikai írás pedig, melynek célja nem az ember-javítás, s nem az emberiség jobb-léte, előbb-utóbb felébreszti a Nemezist.

S ha a felsőbb hatalomnak, amely a dolgok valódiságát zavarosabban látja, mint mi, ítélete alá tétetnék mindazon számtalan album, amely csak azon időtől fogva került megfotografálásra, amennyire fotográfiai évraszaink visszahatnak, vajon nem azon munkáknak nyújtanák-e a pályadíjat, amelyekben több a tiszta ideológia, mint a hibátlan fixírozás, több az isten előtt való tetszelgési vágy, mint a javítási kívánság, kevesebb az emberiesség, mint a felhőkben evezés!

S vajon nem állna-e egy halhatatlan bíró előtt sok ezek ítélete szerinti remekmű sötétben, midőn talán Escher, Féner, Penn közhasznú munkái mindig zöldellő repkénnyel koronáztatnának meg?

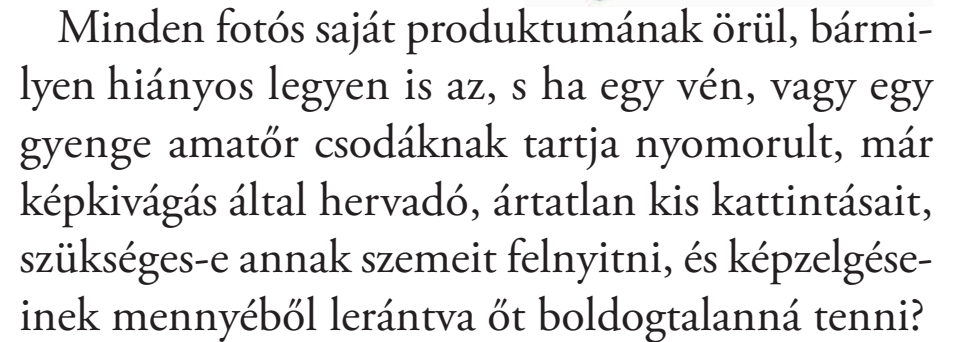

„Azon elfacsart, szerencsétlen idea, amelynél fogva annyian állították az írókat az ember és a hazafi elébe, valódi és egyedüli oka, hogy olyan sokan, akikben több lélek volt, mint előadási képesség, azok által egészen elkésértettek, akikben talán kevesebb volt a lélek, hanem annál több a filológia, s így néhány jó munkással szegényebb lett a haza.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Azon elfacsart, szerencsétlen idea, amelynél fogva annyian állították a profi felszereléssel bírót a tehetség és a hazafi elébe, valódi és egyedüli oka, hogy olyan sokan, akikben több tehetség volt, mint előadási képesség, azok által egészen elkésértettek, akiknél talán kevesebb volt a tehetség, hanem annál több a technika, s így néhány jó fotográfussal szegényebb lett a haza.

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

„....a jó szándékú, ártatlan, és csak **rosszul és hibásan írt** munkát öklendező szidalmakkal lemennydörögni és dühös tajtékkal leönteni, vétkesnek találok, s azon hibát csak a fiatalság tüze teheti megbocsájthatóvá. Szelíd és senkinek nem ártó ábrándozásaikból felebarátainkat felriasztani, nem nemes, s így, ha valaki nagy munka, izzadság és veríték közt, egy-egy könyvecskét hoz a világra, amelyben se lélek, se Révai, hanem csak mák, azt – mert a nehezen elalvóknak is kell auktor – ellenségesen bírálni nem illik, barátságosan elrendezgetni azonban szabad.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

A jó szándékú, ártatlan, és csak rosszul és hibásan exponált munkát öklendező szidalmakkal lemennydörögni és dühös tajtékkal leönteni vétkesnek találok, s azon hibát csak a fiatalság tüze teheti megbocsájthatóvá.

Szelíd és senkinek nem ártó ábrázolásaikból felebarátainkat felriasztani nem nemes, s így, ha valaki nagy munka, izzadság és veríték közt egy albumot hozna a világra, amelyben se fehér, se fekete, hanem csak mák, azt – mert a nehezen elalvóknak is kell auktor – ellenségesen bírálni nem illik, kurátorilag elrendezgetni azonban szabad.

„S amint az emberek nemes érzése, a képzeleti, az emlékezeti és ítéletbeli tehetségei, a jó rokonság, a szelíd polgáriság és a nagylelkű hazafiság varázslatos érzelmi jobban fejledeznek, úgy kell a nyelvnek is tisztulnia, tágulnia, simulnia, nagyobb határozottságot nyernie. Nem különben, mint a nemzet növekedése és haladása által a nyelv is nő és halad, úgy rejt a nyelv fiatalsága, kifejthetősége és tágulhatása egy mágusi viszonyhatást magában, amely megint a nemzetet emeli és dicsőíti. S ha van a nemzeteknél egy bizonyos aggság, vagy halál jele, az semmi egyéb, mint ha nyelvük holt, vagy többé nem haladhat!”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

S amint az emberek nemes érzése, a képzeleti, az emlékezeti és ítéletbeli tehetségei, a jó rokonság, a szelíd polgáriság és a nagylelkű hazafiság varázslatos érzelmi jobban fejledeznek, úgy kell a fotográfálásnak is tisztulnia, tágulnia, simulnia, nagyobb határozottságot nyernie.

Nem különben, miként a nemzet növekedése és haladása által a fotográfia is nő és halad, úgy rejt a fotográfia fiatalsága, kifejthetősége és tágulhatása egy mágusi viszonyhatást magában, amely megint a nemzetet emeli és dicsőíti.

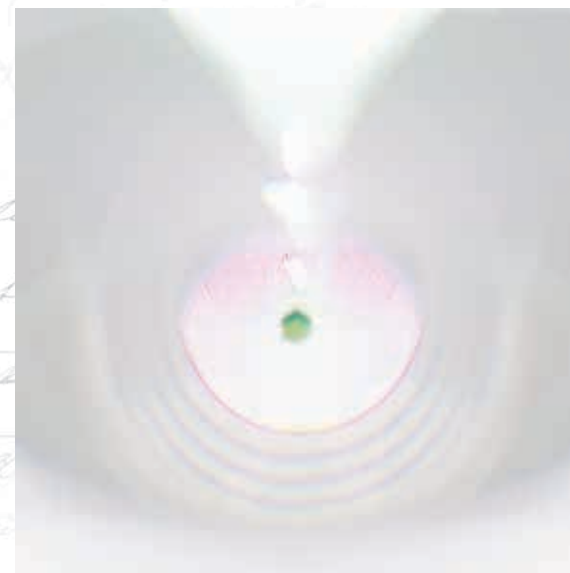
S ha van a fotóköroknél egy bizonyos aggság, vagy halál jele, az semmi egyéb, mint ha képlátásuk holt, vagy többé nem haladhat!

„Már a szó tökéletessége megint korántsem áll abban, legfőképp, hogy hangja kellemes zengésű legyen a fülnek, hanem, hogy vele mindazt a lehető legnagyobb tökéletességgel ki lehessen fejezni, amit a legnemesebb, a tanultabb és a legnagyobb erényű férfiú vagy asszony ép fejében, romlatlan szívében az idő, a tér, a képzelet és a gerjedelmek határtalanságában, lelki tehetsége szerint gondolhat, érezhet, sejdíthet!”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Már a fotó tökéletessége megint korántsem áll abban, legfőképp, hogy tónusa kellemes gammájú legyen a szemnek, hanem, hogy vele mindazt a lehető legnagyobb tökéletességgel ki lehessen fejezni, amit a legnemesebb, a tanultabb és a legnagyobb erényű férfiú vagy asszony ép fejében, romlatlan szívében az idő, a tér, a képzelet és a gerjedelmek határtalanságában, lelki tehetsége szerint gondolhat, érezhet, sejdíthet!

„Azon szüzesség pedig, amelyet nyelvünkben annyi ábrándozó álpurista csodál köztünk, ámbár az is csak képzeten alapul és facsart idea, mert szüz és amellet pallérozott nyelv az értelmes ember előtt kész kontraszt. S így teljesen igaza van egyik Írónknak, midőn azt állítja, hogy szeplőtelen szüz nyelvet csak Amerika, vagy Polinézia sivatagjain kalandozó vadcsoporthok között kell keresni. S e fentebb említett facsart ideának túlsággal és végsőséggel határos teóriája szerint tehát, minden görög, latin, francia, német és egyéb szavak helyett, bármilyen tökéletesen bélyegzik is gondolatainkat, olyan kifejezéseknek kellene helyt adni, amelyek, mint állítják, magyarok, de korántsem teszik ki azt, amit mondani óhajtunk oly tökéletesen, mint az indigena szavak.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Azon szüzesség pedig, amelyet fotográfiánkban annyi ábrándozó ál-dokumentarista csodál köztünk, csak képzeten alapul és facsart idea, mert szüz és amellet pallérozott fotográfia az értelmes ember előtt kész kontraszt.

S így teljesen igaza van annak, aki azt állítja, hogy szeplőtelen vizuális megnyilatkozást csak Amerika, vagy Polinézia sivatagjain kalandozó vadfényképész csoportok között kell keresni.

S vajon e fentebb említett facsart ideának túlsággal és végsőséggel határos teóriája szerint tehát, minden francia, német és egyéb fotó helyett, bármilyen tökéletesen bélyegzik is gondolatainkat, olyan kifejezéseknek kellene támogatást adni, amelyek, mint állítják, magyarok, de korántsem teszik ki azt, amit mondani óhajtunk oly tökéletesen, mint az egyetemes kortárs fotók?

„Ez a nyelv szüzességével kapcsolatos szerencsétlen idea, mondom, bár önerejének kellőbb és valódibb kifejtésére bírja is nyelvünket, s ellenzi, hogy keletiségi bájszőnyege aránytalanul összetorlasztott idegen fonák fércek és visszás foltok által caricatur-quodlibetté és zavarrá ne fajuljon, mindazonáltal, mint Napóleon Continentale szisztémája Európát, ez is olyan szűk korlátok közé szorítja a nyelvet, amelyeknél fogva ennek külföldi józan tágítási lehetősége kimondhatatlanul csonkul. S így talán szűz marad ugyan képletesen és színleg, ...a nemzet ellenben, amelyre oly csodálatos befolyása van a nyelvnek, ahelyett, hogy emelkedne, dicsőülne, csak önmaga kis körében fénydegél és ismeretlen éldegél.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Ez a fotográfia szüzességével kapcsolatos szerencsétlen idea, mondom, bár önerejének kellőbb és valódibb kifejtésére bírja is a fényképezőket, s ellenzi, hogy kompozíciós bájszőnyege aránytalanul összetorlasztott idegen fonák fércek és visszás foltok által caricatur-quodlibetté és zavarrá fajuljon, mindazonáltal, mint Napóleon Continentale szisztémája Európát, ez is olyan szűk korlátok közé szorítja a fotográfiát, amelyeknél fogva ennek nemzetközi, józan tágítási lehetősége kimondhatatlanul csonkul.

S így talán szűz marad ugyan képletesen és színleg, ...a nemzet ellenben, amelyre oly csodálatos befolyása van a fotográfiának, ahelyett, hogy emelkedne, dicsőülne, csak önmaga kis körében fénydegél és ismeretlen éldegél.

„Ha van saját szavunk, ne tűrjük az idegent, ha pedig nincs, s nyelvünk bányáiból nem teremthető, vagy pedig hazai szavunk csak egy árnyalattal is – nüansz – mást jelent, mutassunk az idegen, de minket gazdagító és az anyanyelvvél majd-majd összeforró szó iránt éppen annyi hospitalitást, mint amennyivel régi magyar szokás szerint fogadjuk a jövevényt. Bár általuk a haza nem mindig gazdagodik, s ők sokszor, mint a szálka, csak sértik a magyarságot, s azzal még eddig legalábbis nem, s így talán sohasem vegyülnek össze! Az ember azon legszebb szabadságát végül, hogy szinte mindent kitehessen ami lelkén rémlik, sejdül, vagy benne rejtezik, ne áldozzuk fel egy felszínes előítéletnek, amelynél fogva a lélek és a filozófia rabja lenne a nyelvnek és a filológiának.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Ha van saját fotónk, ne tűrjük az idegent, ha pedig nincs, s fotográfusaink laborjaiból nem teremthető elő, vagy pedig a hazai kép csak egy árnyalattal is – nüansz – mást jelent, mutassunk az idegen, de minket gazdagító és a magyar látásmóddal majd-majd összeforró fotográfiák iránt éppen annyi hospitalitást, mint amennyivel régi magyar szokás szerint fogadjuk a jövevényt.

Bár általuk a haza nem mindig gazdagodik, s ők sokszor, mint a szálka, csak sértik a magyarságot, s azzal még eddig legalábbis nem, s így talán sohasem vegyülnek össze!

Az ember azon legszebb szabadságát végül, hogy szinte mindent kitehessen ami lelkén rémlik, sejdül, vagy benne rejtezik, ne áldozzuk fel egy felszínes előítéletnek, amelynél fogva a tehetség és a kifejezés rabjává lenne a magyar látásmódnak és a hagyományos komponálgatásnak.

„A nemzet jövődősége szoros kapocsban áll nyelvének fiatal és kifejthető, vagy kifejthetetlen és holt létével. S valamint a lélekkel bíró embernek, aki nem áll egészen agyagból, mint a fazék, legerősebb szívöszöne „hazája előmenetelért fáradozni”, úgy nem fog az igazi bölcs holt nyelvhez makacsul ragaszkodni, hanem élő nyelvének tisztulását és tágulását minden módon eszközölni és előre segíteni fogja. S valóban, akik anyatejjel szívott előítélet miatt, lágyvelejű vakságból, vagy hiú indulatosságból mindig azt akarják, hogy az élő nyelven örökön-örökké a holt nyelv uralkodjék, azok, ítéletem szerint – amelyet itt hímezés-hámozás nélkül egyenesen kimondok – nem tesznek bölcsebben, mint ha az élőket a halál uralkodása alá törekednének állítani.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv) Sző

A nemzet jövődősége szoros kapocsban áll fényképezésének fiatal és kifejthető, vagy kifejthetetlen és holt létével. S amiként a tehetséggel bíró embernek, aki nem áll egészen agyagból, mint a fazék, legerősebb szívöszöne „hazája előmenetelért fáradozni”, úgy nem fog az igazi bölcs fotós holt esztétikai normákhoz makacsul ragaszkodni, hanem élő kifejezési nyelvének tisztulását és tágulását minden módon eszközölni és előre segíteni fogja.

S valóban, akik anyatejjel szívott előítélet miatt, lágyvelejű vakságból, vagy hiú indulatosságból mindig azt akarják, hogy az élő fotográfián örökön-örökké a holt stílus uralkodjék, azok, ítéletem szerint – amelyet itt hímezés-hámozás nélkül egyenesen kimondok – nem tesznek bölcsebben, mint ha az élőket a halál uralkodása alá törekednének állítani.

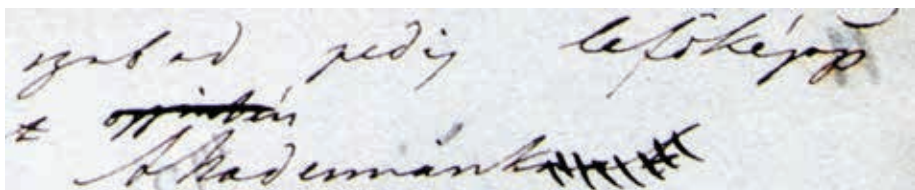
(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

S midőn igazi nemességünk, értelmi súlyunk, s az által tehetségünk esztendőről esztendőre, napról napra bővül és tágul, fotográfiánknek is egyenlő arányban tágulni és haladni kell.

S így, aki magyar fotóművészetünk kifejlését, gyarapodását, gazdagodását hátráltatni akar-

„Új találmányoknak egészen új nevet kell adni, ahol hiány van, azt be kell tölteni, s hol belsők titkos gerjedelmeit hazai gyök-, vagy származékszóval ki nem tudjuk tenni, ott vegyük be az idegent. Már csak ebből a kevésből is láthatja ki-ki, hogy a dolgot a mostani nyelv-állapotunkhoz képest, minden csalódás és önkecsegtetés nélkül igazi világban látom. Hanem azon kicsapongó szószaporítást, s általánosan mindent magyarul kitenni vágyó viszketeget, a hiperpurizmusig bőszült Neologomániát, amelyet néhány eszelősnél, mint példának okáért „F.”-nél tapasztalunk, valóban kacagásra méltónak ítélem.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Új találmányoknak egészen új nevet kell adni, ahol hiány van, azt be kell tölteni, s hol a képi látás titkos gerjedelmeit hazai hagyományainkkal ki nem tudjuk tenni, ott vegyük be az idegent.

Már csak ebből a kevésből is láthatja ki-ki, hogy a dolgot a mostani fotó-állapotunkhoz képest, minden csalódás és önkecsegtetés nélkül igazi világban látom.

Hanem azon kicsapongó képszaporítást, s általánosan mindent falra kitenni vágyó viszketeget, a hiperrealizmusig bőszült neo-fotomániát, amelyet néhány eszelősnél, mint példának okáért „F.”-nél tapasztalunk, valóban kacagásra méltónak ítélem.

gondom tudni "m valaha mit voltam"
 "idővel mit lettem" s "mit
 leszünk". A múlt ~~széles~~ elcsúszott határ-
 nemekből, ~~gondolnunk~~ urai ragyog-
 & "be" ~~bagyoljunk~~ ^{azt} "kutatások"
 reminiscenciákkal. Sokan azt gó-
 iák "magyar Ország - volt - én

„...azon kérdést ismétlem, hogy vajon ki fogja azon arányt kijelölni, amelyben hazai nyelvünknek haladnia kellene, s ki a non plus ultrát?! Mire azt bátorkodom felelni: „Sem az Országgyűlés, mert annak fontosabb tárgyakkal is lesz elég dolga, s a magyar nyelv körül semmi egyebet nem tehet, mint azt hathatósan gyámolítás alá veszi, sem a tudós Társaság, mert annak önkényeskedését, vagy talán diktátori Areopagoszságát a Nemzet, remélem, nem fogja szenvedni, s tőle nem egyebet, mint állhatatos szorgalom-utáni józan javaslatokat vár.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

...azon kérdést ismétlem, hogy vajon ki fogja azon arányt kijelölni, amelyben hazai fotográfia-ánknak haladnia kellene, s ki a non plus ultrát?!

Mire azt bátorkodom felelni: „Sem az Országgyűlés, mert annak fontosabb tárgyakkal is lesz elég dolga, s a magyar fotóművészet körül semmi egyebet nem tehet, mint azt hathatósan gyámolítás alá veszi, sem az akadémiai Társaság, mert annak önkényeskedését, vagy talán diktátori Areopagoszságát a nemzet, remélem, nem fogja szenvedni, s tőle nem egyebet, mint állhatatos szorgalom-utáni józan javaslatokat vár.

„S legfőképp nem az egyesek, mert azok A-tól Z-ig – egyet sem véve ki – mind részek, akiket a bíróság szerepe semmi esetben nem illethet. S így, senki az egész Világ hátán nem döntheti el ezt a nagy kérdést igazsággal, mint a **nagyközönség**. Úgy tudniillik „hogymindaz, amit az idő, a szokás által sajátjává tesz, az magyar lesz, az ellenben idegen marad, amit nem fogad el.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

S legfőképp nem az egyesek, mert azok A-tól Z-ig – egyet sem véve ki – mind részek, akiket a bíróság szerepe semmi esetben nem illethet. S így, senki az egész Világ hátán nem döntheti el ezt a nagy kérdést igazsággal, mint a **nagyközönség**.

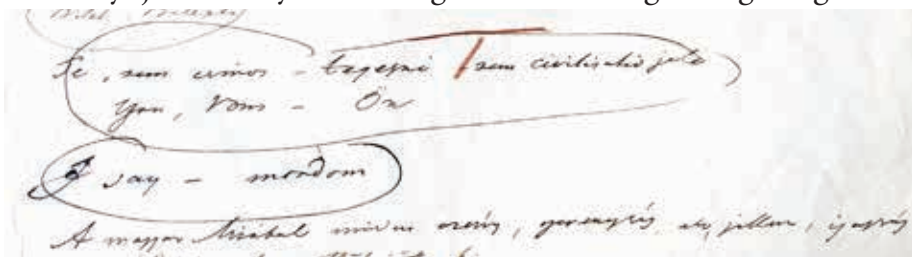
Úgy tudniillik „hogymindaz, amit az idő a szokás által sajátjává tesz, az magyar lesz, az ellenben idegen marad, amit nem fogad el.

„A szógyárnok valamint a bányász, csekély arannyal sok egyebet is felszínre hoz – felséges kitételekkel gazdagítja a hazát, midőn becs nélküli találmányait felejteti a velük nem-élés, az idő. Egyesek, kritikusok, tudós társaságok ellenben elválasztva ítéletük szerint a becsest a becstelentől, a feltalált külön színű tárgyakat nagyobb világosságba és a közönség elé teszik, amely azokat elfogadja, tűri, vagy visszaveti. A szó-bányász felette nagy köszönetet érdemel, mert nélküle szegény lenne, vagy legalábbis hátramaradna a nyelv; s ki őt mérges, vagy gúnytajtékkal fecskendezi be, valóban nem egyebet mocskol, mint érdemes hazafiát!”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Széchenyi javaslata nyelvünk megszólító lehetőségeinek gazdagítására

A vizuális szógyárnok valamint a fotótörténész csekély arannyal sok egyebet is felszínre hoz – felséges kitételekkel gazdagítja a hazát, midőn becs nélküli találmányait felejteti a velük nem-élés, az idő.

Egyesek, kritikusok, tudós társaságok ellenben elválasztva ítéletük szerint a becsest a becstelentől, a feltalált külön színezetű képeket nagyobb világosságba és a közönség elé teszik, amely azokat elfogadja, tűri, vagy visszaveti.

A fotótörténész felette nagy köszönetet érdemel, mert nélküle szegény lenne, vagy legalábbis hátramaradna a fotográfia; s ki őt mérges- vagy gúnytajtékkal fecskendezi be, valóban nem egyebet mocskol, mint érdemes hazafiát!

„A szósimító és -tisztító sem érdemel kisebb tekintetet, mert miként nem tudná a közönség elválasztani salakjaitól a becses ércet, úgy nem képes az avatatlan a sok hasztalan és helytelen közt rejtőző szépet és helyeset kinyomozni, s elkülöníteni. S az, aki megint őt kárhoztatja, nem tesz másképp, mint aki homlokkal áll nemzeti csinosodás ellen, mert – s ezt ugyancsak emlékezetben tartsuk – miként mágusi befolyása van a nyelvnek a nemzetre, s viszonthatásuk által egyiknek a másikra, úgy csak szép nemzet, vagy csak az, amely valaha az volt, beszélhet szép nyelvet. S viszont a nyelvnek mibenléte tudniillik férfiasabb, nemesebb, emelkedettebb, vagy puhult, nemtelen és alacsony léte határozza leginkább meg – éspedig sokkal nagyobb mértékben, mint ilyenről gondolni szokás – a nemzet értelmi, s így szabadságbeli állását. S itt fekszik ítéletem szerint az emberi halhatatlan lélek orgánumának, a szónak és a nyelvnek filozófiája!”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

A kasírozó és retusáló sem érdemel kisebb tekintetet, mert miként nem tudná a közönség elválasztani salakjaitól a becses ércet, úgy nem képes az avatatlan a sok hasztalan és helytelen közt rejtőző szépet és helyeset kinyomozni, s elkülöníteni.

S az, aki megint a photoshopot kárhoztatja, nem tesz másképp, mint aki homlokkal áll nemzeti csinosodás ellen, mert miként – s ezt ugyancsak emlékezetben tartsuk – mágusi befolyása van a fotográfiának a nemzetre, s viszonthatásuk által egyiknek a másikra, úgy csak szép nemzet, vagy csak az, amely valaha az volt, mívelhet szép fotográfiát.

S viszont a fotográfiának mibenléte, tudniillik férfiasabb, nemesebb, emelkedettebb, vagy puhult, nemtelen és alacsony mívelése határozza leginkább meg – éspedig sokkal nagyobb mértékben, mint ilyenről gondolni szokás – fotográfiánk értelmi, s így szabadságbeli állását.

S itt fekszik ítéletem szerint az emberi halhatatlan tehetség orgánumának, a képi látásnak és a fotóművészetnek filozófiája!

„S azon nagy csoda, amelyen oly sokan bámulnak, hogy a Magyar annyi tenger viszontagság közt sem olvadt még össze más nemzetekkel, nem egyéb, mint legtermészetesb következése nyelve erejének, amelyet idegen halandó elgázolni nem képes, s ami bennünket, ha mi magunk nem leszünk életmentőnk gyilkosai, oly lépcsőkön és időirányban fog magasabbra állítani. ...Vagy egymás útjában állva, egymást sárral dobálva, azon tapodni és a hazafiság isteni homloka körülötti virágkoszorúk helyett a hiúság bálványának halántéka körül fogunk halálillatú koszorúkat fonni!

S így ítéletem szerint az, aki hazai nyelvünk mellett van, nemzetünk életét hordja szívében, az pedig, aki ellene szegül, sejdítlenül – mert nem akarom hinni, sejtve valaki hazagyilkos lehetne – annak halálát rejtegeti keblében.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

S azon nagy csoda, amelyen oly sokan bámulnak, hogy a Magyar annyi tenger viszontagság közt sem olvadt még össze más nemzetekkel, nem egyéb, mint legtermészetesb következése fotográfia erejének, amelyet idegen halandó elgázolni nem képes, s ami bennünket, ha mi magunk nem leszünk életmentőnk gyilkosai, kép- és kortársi látásban fog magasabbra állítani,

...Vagy egymás útjában állva, egymás fotóin fogunk tapodni, és a hazafiság isteni homloka körülötti virágkoszorúk helyett a hiúság bálványának halántéka köré fogunk halálillatú képszekvenciákat fonni!

S így ítéletem szerint az, aki hazai fotóművésztünk mellett van, nemzetünk életét hordja szívében, az pedig, aki ellene szegül, sejdítlenül – mert nem akarom hinni, sejtve valaki hazagyilkos lehetne – annak halálát rejtegeti keblében.

[illegible]

Midőn viszont a magyaros stílus előmenetelének gátolása által azok tehetségeire raknak zsibbasztó bilincseket, akik talán képesek lennének az eredeti hazai fotográfiát, amelyben annyi a fiatal-ság és az erő, úgy kifejteni, hogy mind a szép nem, mind a tudós - nem erőltetett hazafiságból csak, hanem természetes hajlandóságból is - inkább vá-lasztaná érzelmei és gondolati tolmácsául a hazai fotográfiát, mint az idegent.

„Azért, mivel egy idegen hangon fütyülni tanult kalitkabeli madár talán jobban megfizettetik, mint az, aki erdei énekeit csattogja csak, azért az ember becse, ha áltermészet sügtában az anyanyelv helyett idegent állít, nem nagyobbodik, hanem kevesbedik, mert a holt nyelvű Klasszikus messze áll a hazafi mögött, s valóban csak áltermészet szomorú színeivel van felékesítve az, aki anyanyelvén nem beszélhet, sőt azt nem is érti, s csak idegen szózatokkal fejtheti ki korcs érzelmeit.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Azért, mivel egy idegen egyetemen fotografálni tanult kalitkabeli madár talán jobban megfizette-
tik, mint az, aki erdei fotóit csattogja csak, azért az ember becse, ha áltermészet sügtában a magyar fotográfia helyett idegent állít, nem nagyobbodik, hanem kevesbedik, mert a kozmopolita messze áll a hazafi mögött, s valóban csak a trend szomorú színeivel van felékesítve az, aki a magyar fotográfia nyelvén nem beszélhet, sőt azt nem is érti, s csak idegen stílusban fejtheti ki korcs érzelmeit.

„Azért, mivel egy idegen hangon fütyülni tanult kalitkabeli madár talán jobban megfizettetik, mint az, aki erdei énekeit csattogja csak, azért az ember becse, ha áltermészet sügtában az anyanyelv helyett idegent állít, nem nagyobbodik, hanem kevesbedik, mert a holt nyelvű Klasszikus messze áll a hazafi mögött, s valóban csak áltermészet szomorú színeivel van felékesítve az, aki anyanyelvén nem beszélhet, sőt azt nem is érti, s csak idegen szózatokkal fejtheti ki korcs érzelmeit.”

„Azért, mivel egy idegen egyetemen fotografálni tanult kalitkabeli madár talán jobban megfizette-
tik, mint az, aki erdei fotóit csattogja csak, azért az ember becse, ha áltermészet sügtában a magyar fotográfia helyett idegent állít, nem nagyobbodik, hanem kevesbedik, mert a kozmopolita messze áll a hazafi mögött, s valóban csak a trend szomorú színeivel van felékesítve az, aki a magyar fotográfia nyelvén nem beszélhet, sőt azt nem is érti, s csak idegen stílusban fejtheti ki korcs érzelmeit.”

„Kell, hogy az ember magának parancsolni tudjon, olyan keményen tudjon parancsolni, hogy azt, ami szükséges, s még inkább azt, amit kötelességének kell éreznie, megtegye - akár kedve telik benne, akár nem.”

(elnöki megnyitó beszéd a magyar tudományos Akadémia 1842. november 27-i díszülésén)

Kell, hogy az ifjú ember magának pancsolni tudjon, olyan keményen tudjon pancsolni, hogy azt, ami képileg szükséges, s még inkább azt, amit laborálási kötelességének kell éreznie, elérje - akár kedve telik benne, akár nem.

„S véntől a fiatalig, dustól a szegényig, a legjelesebb férfiaktól a legbájolóbb hölgyeinkig, aki csak honunk életét, nemes emelkedését és valamikori dicsőségét szomjazza, tegyen anyanyelvünkért amit tehet, mert vele Mindent, ami nemzetünk, sőt az emberiség díszére méltó, ki lehet vinni, nélküle pedig Semmit! Tudósaink pedig az idő lelkéhez, más művelt nyelvek csinosságbeli állásfokához, s a tudományok, művészetek, mesterségek és találmányok mind egyre fejlődőbb haladásához idomulva, s mindezekkel mindenkor versenypályát futva, magasabb szempontból tekintsék nyelvünket, mint eddig. Fejtegessék ki minden kecséit, kellemeit ezen nagy kincsünknek, s hathatós erejébe bízván, ne gondolják, hogy megpattan mindjárt keleti zománca, ha nemesebb, delibb, fennköltebb, s talán csak szokatlan mintákba alakíttatik,...”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

S véntől a fiatalig, dustól a szegényig, a legjelesebb férfiaktól a legbájolóbb hölgyeinkig, aki csak honunk életét, nemes emelkedését és valamikori dicsőségét szomjazza, tegyen fotókultúránkért, amit tehet, mert vele Mindent, ami nemzetünk, sőt, az emberiség díszére méltó, ki lehet vinni, nélküle pedig Semmit!

Tudósaink pedig az idő lelkéhez, más művelt fotókultúrák csinosságbeli állásfokához, s a tudományok, művészetek, mesterségek és találmányok mind egyre fejlődőbb haladásához idomulva, s mindezekkel mindenkor versenypályát futva, magasabb szempontból tekintsék fotográfiánkat, mint eddig.

Fejtegessék ki minden kecséit, kellemeit ezen nagy kincsünknek, s hathatós erejébe bízván, ne gondolják, hogy megpattan mindjárt Keleti zománca, ha nyugatobb, nemesebb, delibb, fennköltebb, s talán csak szokatlan mintákba alakíttatik.

„...nyelvünk óriási fejlődésre képes – minden kétségen túl van, de ahhoz se szoba-filológia, se könyvekből tanult filozófia korántsem elég, hanem azt csak azon lelki felemelkedés eszközölheti, amely az emberi szót nem mint **célt** tekinti, hanem mint **eszközt**, amely által a nemzetek magasabbra, s az egyes emberek az erény felsőbb állására juthatnak, s így a mindenség tökéletesíttetik.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

...fotográfiánk óriási fejlődésre képes – minden kétségen túl van, de ahhoz se fürdőszoba-előhívó kamra, sem e-könyvekből tanult esztétika korántsem elég, hanem azt csak azon lelki felemelkedés eszközölheti, amely az ember fotográfiáját nem mint **célt** tekinti, hanem mint **eszközt**, amely által a nemzetek magasabbra, s az egyes emberek a látáskultúra felsőbb állására juthatnak, s így a mindenség tökéletesíttetik.

„A közelebbi esztendőekben nyelvünk csodálatosan haladt, de azért igen távol van még a tökéletesség azon pontjától is, amelyet egy állandó **Játékszín** kíván, ahol nemcsak hősi, vagy bohósági darabok adatnak, amelyeket a közönség könnyen tart helyeseknek, ha az iszonyú fegyvercsattogás, vastagon kent tréfa és több ilyen ál-ínycsiklandozó látvány és táplálék bőven nyújtatik, hanem ahol az életnek olyan szcénái is festetnek, amelyek kirekesztőleg csak nemesebb és felsőbb társaságok tulajdonai.”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Széchenyi kézjegyei a Hitel kéziratának utolsó mondatán

& He ~~but~~ baglojzunk ^{magyar} ~~magyar~~
 reminiscentiakkal. □ Sokan
 ják 'magyar Ország - volt
 asseretem himni, kesh! -

A közelebbi esztendőekben fotókultúránk csodálatosan haladt, de azért igen távol van még a tökéletesség azon pontjától is, amelyet egy állandó **Kiállító tér** kíván, ahol nemcsak hősi, vagy bohósági riportok mutattatnak be, amelyeket a közönség könnyen tart helyeseknek, ha az iszonyú fegyvercsattogás, vastagon kent tréfa és több ilyen ál-ínycsiklandozó látvány és táplálék bőven nyújtatik, hanem ahol az életnek olyan szcénái is festetnek, amelyek kirekesztőleg csak nemesebb és felsőbb társaságok tulajdonai.

Legnagyobb palotáinkban a magyar fotó idegen, ritkán fogadják szívesen, s ha megjelenik is néha, különleges alkalmakkor, s úgyszólván kivétel gyanánt, csak úgy nyilall a számos külföldi poszteren keresztül, mint a villámlás a borult ég hasadékain. A szegény számkivetett magyar fotó csak előszobákban, galériákban és cserélgetők között tartózkodik inkább.

„...ha az örömök minden iskolái tárva állnak is előttünk már, férfikorunkban szívösztoneinket semmi egyéb nem töltheti be, mint hazánk – vagy ha ez nincs – az emberiség hasznára és boldogságára irányuló munkálkodásunk!”

...ha a diszkurzív kommunikációs örömök minden iskolái tárva állnak is előttünk már, férfikorunkban szívösztöneinket semmi egyéb nem töltheti be, mint hazánk – vagy ha ez nincs – az emberiség hasznára és boldogságára irányuló munkálkodásunk!

(Világ - Szerencsétlen ideák)

“Midőn pedig a mindig a réginél maradókat arra bátorodom figyelmeztetni – mert nem győzöm hallani panaszukat a mai magyar nyelv érthetlensége miatt –, hogy nem azért nem értik a mai magyar nyelvet, mert az előrehaladott, hanem mert ők álltak meg, s ahelyett hogy ők ültek volna az előreható hatalmas időre, ez fekszik rajtuk, s még emlékezetüket is eltörli majd!”

Sok idővel miik lehetünk s' miik
 leszünk. A Mult ~~is~~ esett hahai
 mondkb, a ^{gö}rendőnek urai ragy
 s' de ~~is~~ baglójunk ^{azut} hiátarato
 reminiscenciákkal. Sokan azt gőre
 'ják 'magyar Ország - volt - én
 ahszeretem himni, lesz! - ~~En~~
 gondolat lángja ~~széke~~ ^{széke} Magyar
~~életi fog is Nagy lesz még.~~

Midőn pedig a mindig a réginél maradókat arra bátorodom figyelmeztetni – mert nem győzöm hallani panaszukat a mai magyar fotográfia érthetlensége miatt – hogy nem azért nem értik a mai fotográfiai nyelvet, mert az előrehaladott, hanem mert ők álltak meg, s ahelyett hogy ők ültek volna az előreható hatalmas időre, ez fekszik rajtuk, s még emlékezetüket is eltörli majd!

gondom tudni ' ~~is~~ valaha miik volt
 leszünk. A Mult ~~is~~ esett hahai
 mondkb, a ^{gö}rendőnek urai ragy
 s' de ~~is~~ baglójunk ^{azut} hiátarato
 reminiscenciákkal. Sokan azt gőre
 'ják 'magyar Ország - volt - én

“...a Magyar egy erőtlől pezsgő fiatal nép, mely csodálatos magasságra emelheti magát, s minden lehet, ha Közértelmességét-s Nemzetiségét tökéletesen kifejti.”

...a Magyar egy erőtlől pezsgő fiatal nép, mely csodálatos magasságra emelheti drónját, s mindent szabad lefényképezni neki, ha közértelmességét s nemzetiségét tökéletesen kifejti.

(Világ - Az egész munka veleje)

...a Magyar egy erőtlől pezsgő fiatal nép, mely csodálatos magasságra emelheti magát, s minden lehet, ha Közértelmességét-s Nemzetiségét tökéletesen kifejti.”

...a Magyar egy erőtlől pezsgő fiatal nép, mely csodálatos magasságra emelheti drónját, s mindent szabad lefényképezni neki, ha közértelmességét s nemzetiségét tökéletesen kifejti.

...a Magyar egy erőtlől pezsgő fiatal nép, mely csodálatos magasságra emelheti drónját, s mindent szabad lefényképezni neki, ha közértelmességét s nemzetiségét tökéletesen kifejti.

...a Magyar egy erőtlől pezsgő fiatal nép, mely csodálatos magasságra emelheti drónját, s mindent szabad lefényképezni neki, ha közértelmességét s nemzetiségét tökéletesen kifejti.

„Azokat pedig, akik azt gondolják, hogy szón és nyelven kívül emberben valami más is van, ami ezeknél még tökéletesebben fejezheti ki a lélek legnemesebb, legmélyebb vágyait – egy ki nem mondható szimpátia – azokat rokon kebelrel üdvözlöm!”

(Világ - Vallomások - A magyar nyelv)

Azokat pedig, akik azt gondolják, hogy fényképezésen és vizuális formaérzéken kívül emberben valami más is van, ami ezeknél még tökéletesebben fejezheti ki a tehetség legnemesebb, legmélyebb vágyait – egy ki nem mondható, különös vonzalom – azokat rokon kebelrel üdvözlöm!

Sorsot sejdítő fa a nagycenki Széchenyi kastély parkjában

Szerkesztés,
szöveg válogatás,
parafrázisok,
fotók
© Dozvald János, 2016

A Fészek Galéria - *Hajdú Gabriella felvétele*